

– Tað er ein
menniskjarættur at
sleppa út í fríska luft,
men ikki eingongd tað
hava vit stundir til. Tey
sita bara inni allan dagin

Mary Antonsdóttir

MODELMYND

HETTA YNSKJA STARVSFÓLKINI

Mary er nevndarlimur í Tign, álitisfólk á Tjarnargarði og hevur 20 ára royndir innan økið. Hon sigur, at hetta er tað, sum starvsfólkini innan eldraðkið ynskja.

- Fasta normering við lóg, so at tað ikki ber til at skerja í starvsfólkatalinum meira enn gott er.
- At øll áhugað skulu sleppa at arbeiða 8 tímar.
- At køkshjálp er um dagin og um kvøldið.
- Meira tíð til búfólkini.
- At eykajáttanir skulu síggjast aftur á gólvinum, so búfólkini fáa betri sømdir.
- At ein fysioterapeutur er knýttur at heimumum.
- At meira orka verður lögð í rehabilitering.
- At ein ítrivsstova er á hvørjum heimi. Sum nú er eru ítrivsstovur á summum heimum kring landið.
- At tað verður krav, at tey gomlu fáa fríska luft hvønn dag.
- At hugsað verður um at eggja ungum til at fáa sær útbúgving innan eldrarøkt. Tað merkir betri arbeiðskor og hægri lön.

TJARNARGARÐUR Í DAG

Á Tjarnargarði eru trýggjar lonir. Í tveimum teirra eru 12 búfólk, meðan 10 eru í triðju lonini. Mary starvast á einari lon við 12 búfólkum. Gerandisdagar eru trý fólk til arbeiðis, tann fyrsti møtir klokkan 7 og fer til hús klokkan 13. Hini bæði mæta klokkan 8, og annar teirra fer heim klokkan 14, meðan hin verður til klokkan 15. Sostatt eru bert trý starvsfólk til arbeiðis samstundis millum 8 og 13. Eftir tað eru

tey tvey starvsfólk á lonini. Um kvøldið eru tey starvsfólk og ein er um náttina. Fyrr var køkshjálp bæði um dagin og kvøldið, men nú er matgerð eisini ein partur av uppgávuunum hjá starvsfólkunum. Nógv búfólk eru tað, tey kalla fyrri dupult-brúkarar. Tað merkir, at tey hava tørv á hjálp frá tveimum fólki, og sostatt eru altíð tvey starvsfólk um tey.

– Búfólkini eru jú so sera ymisk, og hava ymsan tørv í gerandisdegnum, men vit gera einki fyrri at stimbra teirra persónligu áhugamál, sigur Mary.

Menniskjarættur at sleppa út

Tað eru ikki bara ítrivini, sum eru spard burtur. Eisini grundleggjandi menniskjarættindi eru skúgvað til viks orsakað av sparingum.

– Tað er ein menniskjarættur at sleppa út í fríska luft, men ikki eingongd tað hava vit stundir til. Tey sita bara inni allan dagin, sigur Mary, sum týðiliga er ávirkað av støðuni.

Mary vísir á, at hon er greið um, at tá talað verður at, so kann ein skjótt gerast ópopulerur. Men hon heldur, at slíkir tankar mugu skúgvast til viks nú støðan er so hættislig.

– Vit hava tillagað okkum til tær kravdu sparingarnar nú í fleiri ár, men nú má tað steðga. Tað ber snøgt sagt ikki til at spara meira, sigur Mary.

Gongur útyvir førleikarnar hjá búfólkunum

Áðrenn Tjarnargarður fór undir at spara starvsfólk burtur, varð tað so-leiðis skipað, at starvsfólkini royndu at eggja búfólkunum til at klára seg sjálvi, tí tað er ein háttur at halda sinnið og kroppin við líka.

Starvsfólkini hjálptu búfólkunum at vaska sær, at lata seg í og so framvegis, og royndu at geva teimum ta

tíð, tað tók, so at tey ikki skuldu missa hesar førleikar.

– Í dag er tað so, at starvsfólkini gera tað heldur sjálvi, tí vit hava ikki stundir til at lata búfólkini gera tað. Og tað merkir, at búfólkini gloyma, hvussu tey skulu vaska sær, hvat ein lappi er til og so framvegis, og so stívna tey meira í kroppinum, tí tey einki gera sjálvi, sigur Mary.

Hon vildi ynskt, at tíðin strekti til at stimbra tey gomlu, men orsakað av nógvu uppgávuunum, sum starvsfólkini í dag hava, so er tað bert tað mest grundleggjandi, sum búfólkini fáa.

Mary hugsar mest um tey gomlu, og hvussu tey vera forsømd í gerandisdegnum. Men tað er ein sannroynd, at sum arbeiðspláss er Tjarnargarður ikki tað, sum tað var, tá ið Mary byrjaði fyrri sjei árum síðani.

Í dag eru fleiri starvsfólk koyrd niður í tíð, tey kenna seg strongd av arbeiðsumstøðunum, og lønarumstøðurnar eru ikki góðar. Hóast hetta er tó gott samanhald millum starvsfólkini, og Mary heldur, at høvdu fleiri starvsfólk verið um tey eldru, so hevði tað eisini bøtt munandi um arbeiðsumhvørvið, tí tá hevði samvitskan ikki verið so ring, sum hon er í dag.

Samstundis vísir Mary á, at hon og hini starvsfólkini eru vónrík, nú kommunurnar hava yvirtikið eldraðkið, og hon vónar, at støðan verður betri komandi tíðina.

SAVNMYND

Dagurin hjá einum búfólki á Tjarnargarði:

■ Morgun: Tá búfólkini vakna, vera tey latin í, hjálpt á ves og at vaska sær, og síðani fáa tey morgunmat. Tey fáa eisini drekkamunn, um tey eru nóg tíðliga uppi. Síðani vera tey sett í hvør sín stól.

■ Á middegi: Tey fáa døgurða umleið klokkan 12, og síðani fara tey flestu at fáa sær døgurðaslang.

■ Seinnapart: Tá tey koma upp aftur, fáa tey ein drekkamunn og síðani nátturða um klokkan 18. Og so fara tey í song stutt eftir tað.

■ Tiltøk: Trýggjar ferðir um vikuna skipar Tjarnargarður fyrri einum tíma av undirhaldi. Tá er sangløta og bingo á skránni. Eisini er eitt búfólkaráð á Tjarnargarði, sum skipar fyrri tiltøkum einaferð um mánaðin. Hetta rinda búfólkini 100 krónur fyrri um mánaðin.